

СТАНОВИЩЕ
НА
КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

Рег. № П - 9655/ 2015 г.

Гр. София, 16.11.2015 г.

Относно: *Искане с вх. № П-9655/13.11.2015 г. от г-н Г.Л. председател на Съвета за електронни медии с молба за становище от Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) по въпроси, касаещи приложението на Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД).*

Комисията за защита на личните данни в състав: Председател: Венцислав Караджов и членове: Цанко Цолов, Цветелин Софрониев и Мария Матева на заседание, проведено на 13.11.2015 г., разгледа искане за становище, на основание чл. 10, ал. 1, т. 4 от ЗЗЛД, от г-н Г.Л. - председател на Съвета за електронни медии. В искането за становище е посочено, че във връзка с осъществен седмичен мониторинг на "Алфа ТВ" на доставчика на медийни услуги политическа партия Атака, е констатирано, че на 4 и 5 ноември 2015 г. многократно е излъчван клип, в който се разпространяват снимките, телефонните номера и политическата принадлежност на десетима народни представители от Временната комисия по исканията на главния прокурор на Република България за даване на разрешения за възбуждане на наказателни преследвания срещу В.С. и Д.Ч. В исканото становище се сочи, че клипът е със следното съдържание:

„На тъмносин фон с едри бели букви е изписано: „Те гласуваха за ареста на С. и Ч.“.

Женски глас на фона на музика тържествено чете: „Те гласуваха за ареста на В.С.и Д.Ч.

В кадър: снимки на депутати, партийната им принадлежност и телефонни номера. Под тях надпис „Те гласуваха за ареста на С. и Ч. Питайте ги: ЗАЩО ?“

Женски глас: Д.Г.-ГЕРБ, Д.А.-ГЕРБ, Ч.К.-ДПС, Г.К.-РБ, Е.Д.-ПФ, Х.М.-ПФ, С.Б.-АБВ, Л.Н.-АБВ, С.К.-БДЦ, А.Б.-независим. Попитайте ги защо ?“.

В искането е посочено също, че преди да бъде излъчен клипът на 5 ноември в 08.40 ч., водещият на сутрешния блок „Добро утро, България“ е анонсирал по следния начин: „*Вижте депутатите, които изпълниха политическата поръчка*“.

Отправена е молба до Комисията за защита на личните данни за становище относно това дали информацията в своята съвкупност и по описания по-горе начин, представлява лични данни по смисъла на Закона за защита на личните данни.

Спазвайки принципа на служебното начало и в съответствие с чл. 36, ал.1 и ал. 3 от Административнопроцесуалния кодекс, КЗЛД извърши служебна справка на официалния сайт на телевизия „Алфа ТВ“, от която беше установено, че описания в искането за становище клип съответства на публикувания запис в предаването „Добро утро, България“, излъчено на 5 ноември 2015 година.

Правен анализ:

В чл. 10 от Закона за радио и телевизия са разписани принципите, от които следва да се ръководят доставчиците на медийни услуги, един от тези принципи е защита на личната неприкосновеност на гражданите. В правомощията на Съвета за електронни медии е да прецени дали не се нарушават нормите за журналистическа дейност, заложиени в Закона за радио и телевизия.

От друга страна, като независим надзорен орган, съдействащ за провеждането на държавната политика в сферата на личната неприкосновеност и областта на защитата на личните данни, Комисията за защита на личните данни е оправомощена да следи за законосъобразното приложение на правилата за обработване на лични данни.

Съгласно легалната дефиниция, посочена в чл. 2, ал. 1 от Закона за защита на личните данни, лични данни са всяка информация, отнасяща се до физическо лице, което е идентифицирано или може да бъде идентифицирано пряко или непряко чрез идентификационен номер или чрез един или повече специфични признаци.

В § 1, т. 16 от Допълнителните разпоредби на ЗЗЛД законодателят е посочил примерно изброяване на понятието "Специфични признаци". Това са признаци, свързани с физическа, физиологична, генетична, психическа, психологическа, икономическа, културна, социална или друга идентичност на лицето.

Трайната практика на КЗЛД при разглеждане на аналогични казуси, потвърдена и на съдебна инстанция, е че информацията за телефонния номер може да се разглежда като лични данни на конкретно физическо лице единствено в съвкупност с други индивидуализиращи данни на лицето, като например трите имена, адрес, ЕГН. В разглеждания случай, по така представената информация, телефонният номер в съвкупност с данни на народни представители - име, снимка и партийна принадлежност, може да доведе до индивидуализиране на конкретните физически лица. Следователно попада в обхвата на определението за лични данни и поради това се ползва от защитното действие на Закона за защита на личните данни.

Разпространението на лични данни на физически лица от администратор-Политическа партия Атака, регистрирана от СЕМ като доставчик на линейна медийна услуга-телевизионен оператор, използваща търговската марка „Алфа ТВ“, представлява “Обработване на личните данни”, съгласно легалната дефиниция, посочена в § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗЗЛД: “Всяко действие или съвкупност от действия, които могат да се извършват по отношение на личните данни с автоматични или други средства, като събиране, записване, организиране, съхраняване, адаптиране или изменение, възстановяване, консултиране, употреба, разкриване чрез предаване, разпространяване, предоставяне, актуализиране или комбиниране, блокиране, заличаване или унищожаване”.

По отношение законосъобразните условия, при които се допуска обработването на лични данни, се прилагат разпоредбите на чл. 4 от ЗЗЛД, според които обработването на лични данни е законосъобразно, когато е налице поне едно от изчерпателно изброените и дадени алтернативно условия за допустимост на обработването.

В конкретния казус, касаещ лица, заемащи публични длъжности–народни представители, следва да се намери баланса между правото на информираност и общественият интерес от една страна и защитата на личните данни от друга. Съгласно практиката на Конституционния съд на Република България (изразена в РКС № 4 от 26 март 2012 г. по к.д. №14/2012 г.) поначало защитата на личните данни на лица, заемащи публични длъжности, каквито са народните представители, е много по-занижена, в сравнение със защитата на останалите граждани. Във всички случаи обаче, при обработването на лични данни, включително и чрез разпространението им, е необходимо да се следи за баланса между значимостта на обществения интерес, който налага това обработване и степента, до която се засяга правото на неприкосновеност на личния живот

на физическото лице, за което се отнасят данните. Следва да се има предвид и целта на Закона за защита на личните данни, която е гарантиране на неприкосновеността на личността и личния живот чрез осигуряване на защита на физическите лица при неправомерно обработване на свързаните с тях лични данни.

Отчитайки засиления обществен интерес, администрацията на Народното събрание е осигурила свободен и леснодостъпен начин за комуникация с народните представители, публикувайки на интернет страница на парламента официални електронни адреси за връзка с тях. Публикуван е и централен телефонен номер, чрез който се дава и допълнителна възможност за непосредствен контакт както с народните представители, така и с парламентарните групи.

Законът за защита на личните данни предвижда възможността за обработване на лични данни за целите на журналистическата дейност (чл. 4, ал. 2 от ЗЗЛД). В този смисъл следва да се има предвид, че законът не забранява, а дори напротив, допуска тяхното обработване като изключение, но само дотолкова доколкото това не нарушава правото на личен живот на лицето, за което се отнасят данните. В конкретния случай, чрез публичното оповестяване на телефони за връзка със съответните физически лица, индивидуализирани с имена, снимки и политическа принадлежност, от които да се „потърси сметка“ за действия, които са предприели в качеството им на народни представители, нарушава правото на личен живот на лицата, за които данните се отнасят. По този начин действията на администратора фактически изключват приложението на правилото на чл. 4, ал. 2 от ЗЗЛД, допускащо като изключение обработването на лични данни в случаите, когато то се извършва единствено за целите на журналистическата дейност.

Разпространените телефонни номера са различни от публично оповестените на официалната страница на Народното събрание за връзка със съответния депутат или с парламентарните групи. Важно е да се отбележи и обстоятелството, че същите са разпространени, чрез излъчване по телевизия и по този начин са станали достъпни до неограничен кръг лица. Въпреки, че тези телефони номера са ползвани от публични личности, това не ги прави общодостъпни. Няма данни посочените телефонни номера да са за служебно ползване. Следователно може да се направи извод, за непропорционално обработване на лични данни под формата на разпространение, с което се нарушава правото на личен живот на лицата, за които се отнасят данните (§ 1, т. 1 от ДР на ЗЗЛД).

По отношение на настоящия казус, след проверка на видеоклипа, КЗЛД установи липсата на извършване на журналистическо разследване, за целите на което е необходимо публично оповестяване на телефони за връзка със съответните физически лица, от които да се „потърси сметка“ за неправомерни действия, които са предприели в качеството им на народни представители. Публичното оповестяване на телефонните номера на посочените в искането за становище лица, подкрепено от призива за „търсене на сметка“ е предпоставка за намеса в личната сфера на тези лица, включително и чрез заплахи за физическа саморазправа, по информация от последващи публикации в медиите.

С оглед на гореизложеното и на основание чл. 10, ал.1, т. 4 от ЗЗЛД Комисията за защита на лични данни изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

1. В разглеждания случай, по така представената информация, публикуваните телефонни номера в съвкупност с данни за народните представители-име, снимка и партийна принадлежност попада в обхвата на определението за лични данни и поради това се ползва от защитното действие на Закона за защита на личните данни.

2. Обработването на лични данни за целите на журналистическата дейност (чл. 4, ал. 2 от ЗЗЛД) не се забранява от закона, а дори напротив, тяхното обработване е необходимо за целите на журналистическите разследвания, но само дотолкова доколкото това не нарушава правото на личен живот на лицето, за което се отнасят данните. Тъй като разпространените телефонни номера са различни от публично оповестените на страницата на Народното събрание за връзка със съответния депутат или парламентарна група и няма данни те да се предоставени за служебно ползване следва да се направи извод за непропорционално обработване на лични данни под формата на разпространение, с което се нарушава правото на личен живот на лицата, за които се отнасят данните.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /п/

Цветелин Софрониев /п/

Мария Матева /п/